

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 093241 18 Rev
Brčko, 23.12.2019. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Damjana Kaurinović kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Srđana Nedić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „H.“ d.o.o. S., koga zastupa punomoćnik S.V., advokat iz B., protiv tuženog „G.“ d.o.o. B., koga zastupa punomoćnik H.N., advokat iz S., radi isplate duga, v.sp. 612.889,08 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 093241 18 GŽ od 24.08.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 23.12.2019. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija tuženog „G.“ d.o.o. B. se ODBIJA kao neosnovana.

ODBIJA se zahtjev tužitelja „H.“ d.o.o. S. za naknadu troškova odgovora na reviziju.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o I 093241 17 P od 02.03.2018. godine, stavom prvim izreke, prigovor tuženog „G.“ d.o.o. B., izjavljen dana 19.04.2016. godine protiv rješenja o izvršenju broj 96 o Ip 093241 15 Ip od 23.03.2016. godine je djelimično usvojen, navedeno rješenje ukinuto u pogledu naplate zakonske zatezne kamate počev od 04.03.2015. godine, te je u tom dijelu izvršenje obustavljeno, dok je u preostalom dijelu naplate iznosa od 612.889,08 KM do konačne isplate, navedeno rješenje ostavljeno na snazi. Stavom drugim izreke obvezan je tuženi da tužitelju „H.“ d.o.o. S. na ime naknade troškova parničnog postupka isplati iznos od 2.936,00 KM.

Presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 093241 18 Gž od 24.08.2018. godine, stavom prvim izreke, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena u dijelu u kojem je rješenje o izvršenju prvostepenog suda od 23.03.2016. godine ostavljeno na snazi radi naplate iznosa od 612.889,08 KM.

Kako se prvostepena presuda u preostalom dijelu nije pobijala, stavom drugim izreke drugostepene presude je određeno da prvostepena presuda u tom dijelu ostaje neizmjenjena, dok je stavom trećim izreke odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova odgovora na žalbu.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom revizionom vijeću da njegovu reviziju uvaži, drugostepenu presudu ukine i „uputi predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje“ ili da drugostepenu presudu preinači i odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan, uz naknadu troškova prvostepenog i drugostepenog postupka, uvećanih za troškove sudske takse na reviziju i sastava revizije u iznosu od 1.040,13 KM.

Tužitelj je u odgovoru predložio da se revizija u cjelosti odbije kao neosnovana, a tuženi obveže da mu naknadi troškove revizionog postupka.

Nakon što je sukladno odredbi člana 350. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14) ispitao reviziju tuženog, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Ova parnica proistekla je izvršnog postupka u kojem je tužitelj, kao tražitelj izvršenja, dana 17.11.2015. godine podnio prijedlog za izvršenje protiv tuženog, kao izvršenika, radi naplate iznosa od 612.889,08 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 04.03.2015. godine pa do konačne isplate, a na osnovu vlastite trasirane mjenice broj RS 419710478. Prvostepeni izvršni sud je prvo, dana 23.03.2016. godine donio rješenje, broj 96 o Ip 093241 15 Ip, kojim je dozvolio predloženo izvršenje i troškove izvršnog postupka odredio u iznosu od 2.840,00 KM, a zatim je dana 31.05.2017. godine, postupajući po prigovoru izvršenika izjavljenom protiv rješenja o izvršenju, donio zaključak, broj 96 o Ip 093241 15 Ip, kojim je odredio da se prijedlog za izvršenje smatra tužbom, te izvršenje odgodio do pravosnažne odluke parničnog suda.

Dakle, predmetni spor je mjenični spor u kojem tužitelj, kao mjenični vjerovnik, zahtijeva isplatu mjenične svote na temelju mjenice serijski broj RS 419710478, koju je tuženi izdao kao trasant i vukao na sebe kao trasata (konfuzija izdavaoca mjenice i trasanta), sa dospjelošću koja je označena na dan 03.03.2015. godine na iznos od 612.889,08 KM a koji iznos treba isplatiti po naredbi „H.“ d.o.o. S., odnosno ovdje tužitelja. Navedena mjenica je protestirana

pred prvostepenim sudom dana 20.05.2015. godine pod brojem protesta 96 o V 087021 15 V.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da su H. A. A. L. d.o.o. S. (prednik tužitelja), kao zajmodavac, i „A.-S.“ SZTR P., kao zajmoprimac, dana 23.02.2006. godine zaključili Ugovor o zajmu broj BIH/5380791; da su tim Ugovorom navedenom subjektu „A.-S.“ SZTR P. pozajmljena novčana sredstva u iznosu od 687.500,00 KM; da su 24.02.2006. godine „A.-S.“ SZTR P. i tuženi potpisali mjenično ovlaštenje i da su istim predniku tužitelja dali ovlaštenje da može, ukoliko preuzete obveze iz Ugovora o zajmu ne budu ispunjene, koristiti mjenice koje su oni izdali i potpisali; da je jedna od tih mjenica i bjanko mjenica serijskog broja 419710478, koju je izdao i potpisao tuženi, a na temelju koje tužitelj zasniva svoje potraživanje; da je navedena mjenica dospjela „po viđenju“ i da predstavlja vlastitu trasiranu mjenicu, jer je tuženi izdao mjenicu i vukao na sebe kao trasata; da je tužitelj popunio mjenicu tako da je upisao datum dospelosti potraživanja sa 03.03.2015. godine na iznos od 612.889,08 KM; da tuženi nije isplatio iznos na koji mjenica glasi, u vrijeme njene dospelosti; da je zbog toga tužitelj podnio molbu za protest iste; da je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine donio protesnu ispravu, broj 96 o V 087021 15 V od 20.05.2015. godine, kojom je protestovao predmetnu mjenicu broj 419710478.

Temeljem ovakvih činjeničnih utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio da je mjenica, na kojoj tužitelj zasniva svoje potraživanje, po svojoj prirodi vlastita mjenica i da tuženi, kao izdavalac takve mjenice, odgovara kao akceptant trasirane mjenice (odredba članka 110. Zakona o mjenici- „Službeni list FNRJ“, broj 105/46 i „Službeni list SFRJ“, broj 16/65, 54/70 i 57/89); da tuženi, na kome je bio teret dokazivanja, nije dokazao da je mjenična obveza dospjela na naplatu prije 03.03.2015. godine; da nije osnovan istaknuti prigovor zastare potraživanja tužitelja, imajući u vidu da mjenični zahtjevi protiv akceptanta zastarijevaju za tri godine (odredba članka 78. Zakona o mjenici), da je mjenica dospjela na naplatu 03.03.2015. godine, a da je prijedlog za izvršenje (tužba) podnesen 16.11.2015. godine; da je protest mjenice blagovremeno izvršen i da stoga ni prigovor tuženog da je tužitelj izgubio prava iz mjenice (obzirom da po tuženom nije u roku protestirana mjenica) nije osnovan; da tužitelj, sve i da nije blagovremeno protestirao mjenicu, ne bi izgubio svoja prava u odnosu na tuženog, kao akceptanta (odredba članka 52. Zakona o mjenici); da za donošenje drugačije odluke u ovom mjeničnom predmetu nije od uticaja to što se pred Općinskim sudom u Gradačcu vodi spor protiv SZTR „A.-S.“ P., kao glavnog dužnika iz osnovnog pravnog posla (Ugovora o zajmu), jer, ako se tužitelj dvostruko naplati, tuženi ima pravo da u eventualno nekom drugom postupku „namiri štetu“ koja mu je uslijed toga nastala; da je rješenje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine od 23.06.2011. godine, kojim se oduzima dozvola pravnom predniku tužitelja H.-A. A. L. d.o.o. za obavljanje poslova lizinga, irelevantno za ovu parnicu; te da tužitelj nema pravo da u ovom sporu potražuje zakonsku zateznu kamatu na iznos glavnog duga, jer nije, budući da se radi o mjenici po viđenju, u samoj mjenici naznačio kamatnu stopu (odredba članka 5. stava 2. Zakona o mjenici).

Obzirom na navedeno, prvostepeni sud je, imajući u vidu da je ovaj parnični postupak proizašao iz izvršnog postupka i da se presudom odlučuje o tome da li rješenje o izvršenju treba održati na snazi u cjelosti, djelimično ili ukinuti, o zahtjevu tužitelja odlučio kao u stavu prvom izreke (rješenje o izvršenju od 23.03.2016. godine je ukinuo u pogledu naplate zakonske zatezne kamate počev od 04.03.2015. godine, te je u tom dijelu izvršenje obustavio, dok je u preostalom dijelu naplate iznosa od 612.889,08 KM do konačne isplate, navedeno rješenje ostavio na snazi). Stavom drugim izreke prvostepene presude, a na temelju članka 119. stavak 3. Zakona o parničnom postupku, tuženi je obavezan da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.936,00 KM.

Drugostepeni sud je, ocijenivši da su neosnovani svi žalbeni navodi kojima je tuženi osporavao pravilnost i zakonitost prvostepene presude, sudio tako što je odbio žalbu tuženog i prvostepenu presudu potvrdio u pobijanom dijelu (stav prvi izreke drugostepene presude) a kako tužitelj nije izjavio žalbu protiv dijela stava prvog izreke prvostepene presude, kojim je rješenje o izvršenju ukinuto u pogledu naplate zakonske zatezne kamate i u tom dijelu izvršenje obustavljeno i kako tuženi, navodima obrazloženja žalbe, nije pobijao odluku prvostepenog suda o naknadi troškova parničnog postupka, drugostepeni sud je stavom drugim izreke presude odredio, da u tim dijelovima prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Tuženi u reviziji ukazuje da je drugostepena presuda donesena „usljed povrede odredaba Zakona o parničnom postupku“.

Drugostepeni sud je, suprotno tvrdnjama tuženog, saglasno odredbama članaka 330. i 340. Zakona o parničnom postupku (kojima su propisana pravila postupanja drugostepenog suda u postupku odlučivanja po žalbi) prvostepenu presudu ispitaio u pogledu relevantnih navoda iznesenih u žalbi odnosno u obrazloženju drugostepene presude ocijenio je žalbene navode koji su od odlučnog značaja, te je pri tome naveo detaljne razloge zbog kojih je našao da ti žalbeni navodi tuženog nisu osnovani, a koji se navodima revizije ne dovode u pitanje.

Prije svega, neosnovano tuženi u reviziji, kada obrazlaže povrede odredaba parničnog postupka, ukazuje da su u ovoj parnici tužba i tužbeni zahtjev trebali biti uređeni i nakon toga njemu dostavljeni na obvezni odgovor, a da tako nije postupljeno i da je time povrijeđena odredba člana 182. Zakona o parničnom postupku (dostavljanje tužbe tuženom na odgovor), a da je drugostepeni sud taj prigovor, koji je on istakao u žalbi, u cjelosti zanemario.

Drugostepeni sud je, međutim, na strani pet obrazloženja presude jasno naveo da je ova parnica proistekla iz izvršnog postupka i da se, u skladu sa odredbom člana 62. Zakona o izvršnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 39/13

i 47/17), u parničnom postupku odlučuje o prigovoru tuženog izjavljenog protiv rješenja o izvršenju i s tim u vezi o sudbini rješenja o izvršenju (da li će se rješenje o izvršenju ostaviti na snazi ili će se ukinuti djelimično ili u cjelosti).

To znači da, u situaciji kada je tužitelj, kao tražilac izvršenja, na osnovu mjenice broj 419710478 dana 17.11.2015. godine podnio prijedlog za izvršenje protiv tuženog, kao izvršenika, radi naplate iznosa od 612.889,08 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 04.03.2015. godine pa do konačne isplate, i kada je predložio da se rješenjem o izvršenju obveže izvršenik (tuženi) da u roku od 3 dana namiri konkretno potraživanje, kao i da plati troškove izvršnog postupka, te kada je prvostepeni izvršni sud, prvo dana 23.03.2016. godine donio rješenje, broj 96 o Ip 093241 15 Ip, kojim je dozvolio predloženo izvršenje i troškove izvršnog postupka odredio u iznosu od 2.840,00 KM, a zatim i dana 31.05.2017. godine, postupajući po prigovoru izvršenika (tuženog) izjavljenom protiv rješenja o izvršenju, i donio zaključak, broj 96 o Ip 093241 15 Ip, kojim je odredio da se prijedlog za izvršenje smatra tužbom (izvršenje odgodio do pravosnažne odluke parničnog suda), onda prvostepeni sud, suprotno tvrdnji tuženog, nije trebao nalagati tužitelju da uredi tužbu i tužbeni zahtjev, a nakon toga da tako uređenu tužbu njemu dostavi na odgovor (prijedlog za izvršenje smatra se tužbom). Ovo stoga što prijedlog za izvršenje (tužba) sadrži sve obavezne elemente za pokretanje i vođenje postupka, jer je određen (prijedlog) kako u pogledu glavne stvari, tako i u pogledu sporednog potraživanja i iz istog nesumnjivo proizilazi koju vrstu i obim zaštite tužitelj traži i od koga, kao i činjenice na kojima zasniva tvrdnju da mu pripada konkretno pravo (uz priložen dokaz- mjenica broj 419710478).

Nije osnovano ni ukazivanje tuženog u reviziji da je drugostepeni sud, donoseći pobijanu presudu, povrijedio odredbu člana 300. Zakona o parničnom postupku, obzirom da nije dao adekvatno obrazloženje u pogledu njegovog prijedloga da se, u skladu sa odredbom člana 171. Zakona o parničnom postupku, prekine ova parnica, jer je tužitelj „pred Općinskim sudom u Gradačcu u predmetu broj 28 o Ip 030351 12 Ip pokrenuo izvršni postupak radi naplate svoje dospelje obaveze o kojem je prijedlogu za izvršenje sud odlučio i nastavio naplatu potraživanja kroz provođenje izvršnog postupka“.

Naime, drugostepeni sud je, poštujući pravilo propisano odredbom članka 300. stavak 3. Zakona o parničnom postupku (sadržaj obrazloženja pismeno izrađene presude), na šestoj strani obrazloženja naveo da „činjenica postojanja paralelnog izvršnog postupka ne predstavlja, u smislu odredbe člana 171. Zakona o parničnom postupku, razlog za prekid ovog postupka (ne može biti od uticaja za donošenje odluke u ovom predmetu) jer postojanje drugog izvršnog postupka, suprotno tvrdnji tuženog, ne predstavlja prethodno pitanje za rješavanje ovoga predmet“, koje obrazloženje kao pravilno prihvata i ovaj revizionni sud, jer tužitelj (tražitelj izvršenja) može pokrenuti više izvršnih postupaka radi naplate svog potraživanja i ako se u jednom od tih postupaka namiri, izvršenici u drugim postupcima imaju pravo i mogućnost zahtijevati da se drugi postupci okončaju zbog namirenja tužitelja.

Nadalje, odredbom člana 349. stavak 1. točka 1. Zakona o parničnom postupku propisano da se revizija može izjaviti zbog povrede odredaba parničnog postupka iz članka 318. istog zakona, koja je učinjena u postupku pred Apelacionim sudom, što podrazumijeva da drugostepeni sud nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu važećeg procesnog zakona, a što je u konačnici bilo od uticaja na donošenje pravilne i zakonite odluke.

Dakle, da bi revizioni sud ispitao da li je drugostepena odluka donesena povredom odredbe članka 349. stavak 1. točka 1. Zakona o parničnom postupku, potrebno je da revident u reviziji jasno ukaže u čemu se ogledaju procesni propusti drugostepenog suda prilikom donošenja drugostepene odluke, odnosno koje žalbene navode u obrazloženju svoje odluke drugostepeni sud nije ocijenio i kako je to uticalo na pravilnost i zakonitost te odluke.

U reviziji se ne može ponovo ukazivati na povrede postupka koje je po ocijeni revidenta učinio prvostepeni sud i tražiti od revizionog suda da na te povrede odgovori, pa kod navedenog, predmet razmatranja ovog revizionog vijeća nisu bili navodi tužitelja izneseni u reviziji kojima ukazuje na povrede postupka učinjene od strane prvostepenog suda i to prvo,

da je prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 215. stav 2. Zakona o parničnom postupku, kada mu je na ročištu za glavnu raspravu održanom dana 02.03.2018. godine onemogućio provođenje materijalnog dokaza - Ispis otvorenih stavki na dan 31.12.2017. godine od dana 04.01.2018. godine, koji predstavlja financijski akt tužitelja upućen korisniku zajma „A.-S.“ SZTR P. i iz kojeg proizilazi da navedeno lice ima dugovanja prema tužitelju u iznosu od 443.642,11 KM, a ne u iznosu od 612.889,08 KM, koji dokaz nije mogao priložiti na pripremnom ročištu održanom dana 19.01.2018. godine, jer je isti dobio tek nakon njegovog održavanja,

a zatim i da je na ročištu održanom dana 19.01.2018. godine (pripremno ročište) predložio „dokazni prijedlog uvidom“ u izvršni spis Općinskog suda u Gradačcu i to u prijedlog za izvršenje i rješenje o izvršenju, te da mu je prvostepeni sud, „uskraćivanjem provođenja takvog dokaza“, onemogućio da dokaže kako istaknuti prigovor koji se odnosi na prekid parničnog postupka, tako i dokazivanje osporavanja visine tužbenog zahtjeva.

Na te navode koje je tuženi iznosio i u žalbi protiv prvostepene presude, drugostepeni sud je na šestoj i sedmoj strani obrazloženja dao razloge zbog kojih smatra zašto isti nisu osnovani, a tuženi sada u reviziji, suprotno odredbi članka 349. stavak 1. tačka 1. Zakona o parničnom postupku, nije ukazao u čemu se ogledaju procesni propusti drugostepenog suda prilikom donošenja zaključka o neosnovanosti tih procesnih prigovora tuženog, već samo paušalno ukazuje da su zaključci drugostepenog suda neosnovani.

Istina, drugostepeni sud je u svom zaključku o neosnovanosti navoda tuženog, da je prvostepeni sud povrijedio odredbu članka 215. stavak 2. Zakona o parničnom postupku kada mu nije omogućio da na glavnoj raspravi održanoj

dana 02.03.2018. godine provede materijalni dokaz i to Ispis otvorenih stavki na dan 31.12.2017. godine od dana 04.01.2018. godine, između ostalog pogrešno naveo činjenicu i da je korisnik zajma „A.-S.“ SZTR P. taj dokaz dobio 04.01.2018. godine, obzirom da to predstavlja datum kada je tužitelj sačinio taj akt. Međutim, kod toga da je drugostepeni sud u obrazloženju jasno naveo da tuženi na ročištu za glavnu raspravu od 02.03.2018. godine nije, sukladno određenju iz odredbe članka 215. stavak 2. Zakona o parničnom postupku, obrazložio zbog čega navedeni dokaz nije mogao predložiti na pripremnom ročištu održanom dana 19.01.2018. godine (što je bio dužan učiniti prema odredbi članka 215. stavak 2. Zakona o parničnom postupku), onda gore navedeni propust drugostepenog suda nema uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Tačan je i navod tuženog da se drugostepeni sud u svojoj odluci nije osvrnuo na njegov prigovor da tužitelj u vanparničnom postupku protesta mjenice nije dostavio dokaz da je tuženog prije toga (protestvovanja mjenice) pozvao da izvrši mjeničnu obvezu. Ali, kako je i sam tuženi prvo u žalbi protiv prvostepene presude, a sada i u reviziji naveo da je takav prigovor istakao tek u završnom izlaganju, te kako je odredbom članka 212. stavak 1. točka 6. Zakona o parničnom postupku propisano da se u završnom izlaganju rezimiraju pravni i činjenični aspekti predmeta, dakle, nesumnjivo je da u toj fazi glavne rasprave, koja nastupa nakon što sve činjenice budu iznesene i svi dokazi budu izvedeni, nije moguće iznositi nove prigovore, obzirom da tada suprotna strana nema mogućnost da iznosi svoje navode i činjenice, kao i da predlaže dokaze kojima bi se suprostavila tim prigovorima, onda gore navedeni propust drugostepenog suda ne predstavlja povredu odredbe parničnog postupka kakvu ima u vidu odredba članka 349. stavak 1. točka 1. Zakona o parničnom postupku zbog koje bi revizijsko vijeće ukinulo drugostepenu presudu i predmet vratilo drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Kada u reviziji obrazlaže pogrešnu primjenu materijalnog prava, tuženi ponavlja iste navode koje je iznosio u žalbi kojom je pobijao prvostepenu presudu zbog ovog zakonskog osnova, pa tako ponovo ukazuje da je tužitelj prilikom upisa datuma dospelosti u mjenici postupio suprotno odredbi članka 18. stavak 2. Zakona o mjenici, jer je mjenična obveza dospjela na dan 15.03.2012. godine, a ne na dan 03.03.2015. godine kako je to tužitelj upisao u mjenici a i prvostepeni sud utvrdio kao dan dospelosti i da je zbog toga, imajući u vidu kada je dospjelo potraživanje, „nastupio gubitak mjeničnih prava tužitelja, kao i zastara istih“. Takav zaključak o dospelosti mjenice na naplatu tuženi izvodi iz prijedloga za izvršenje koji je tužitelj podnio Općinskom sudu u Gradačcu i iz prigovora koji je izjavljen protiv rješenja o izvršenju broj 28 o Ip 030351 12 Ip od 21.07.2015. godine. Međutim, kako ti dokazi nisu provedeni u toku prvostepenog postupka (tuženi ih na pripremnom ročištu nije predložio na okolnosti utvrđivanja dospelosti predmetne mjenice), odnosno kako je tuženi činjenice o dospelosti prvi put iznio u žalbi, a da pri tome nije postupio u smislu članka 316. stavak 1. Zakona o parničnom postupku, zakonito je postupio drugostepeni sud kada te navode tuženog nije uzeo u razmatranje i kada,

posljedično tome, nije ispitivao pravilnost zaključka prvostepenog suda o datumu dospelosti i zastarjelosti mjenične obveze.

Osim toga, tuženi i u reviziji, u okviru revizionog razloga pogrešne primjene materijalnog prava, istrajava na tvrdnji da predmetna mjenica, na kojoj tužitelj zasniva svoje potraživanje, predstavlja temeljem članka 107. stavak 2. Zakona o mjenici, „u svojoj naravi mjenicu po viđenju“ u kojoj se ne označava dospelost, s obzirom da se radi o „vlastitoj mjenici bez dospelosti koja se mora podnijeti na naplatu u roku od 1 godine od izdavanja iste“, pa kako je mjenica izdata 24.02.2006. godine i kako je krajnji rok „za podnošenje mjenice na naplatu od strane tužitelja istekao 24.02.2007. godine“, te kako je tužitelj tek nakon tog datuma podnio mjenicu na naplatu (pokretanjem vanparničnog postupka za protest mjenice), tuženi nalazi da je tužitelj izgubio pravo na naplatu svog potraživanja.

Bez osnova su i ovi navodi u reviziji tuženog. Naime, bjanko mjenica je mjenica koja je u vrijeme izdavanja nepotpuna i prema sporazumu stranaka se popunjava naknadno sa dijelovima koji nedostaju, ili sukladno sa osnovnim pravnim poslom, ukoliko sporazuma nema. Takva mjenica, koja nema svih bitnih sastojaka, a izdana je s time da se bitni sastojci naknadno popune, faktički još ne predstavlja mjenicu, već vrijednosni papir, koji naknadnim ispunjenjem tek treba postati mjenicom i tada se (kada se popuni) ocjenjuje njen sadržaj. U predmetnoj mjenici broj 419710478 tužitelj je naknadno popunio dijelove koji su nedostajali, između ostalog i dospelost mjenice, pa kada je to tako, onda se ne radi o mjenici po viđenju, pa samim tim, a suprotno tvrdnji tuženog, krajnji rok za podnošenje mjenice na naplatu nije istekao 24.02.2007. godine.

Na pravilnost i zakonitost odluka nižestepениh sudova ne utiče ni navod tuženog u reviziji da je stvarni raskid osnovnog Ugovora o zajmu nastupio dana 23.06.2011. godine, kada je rješenjem Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine pravnom predniku tužitelja H.-A. A. L. d.o.o. oduzeta dozvola za obavljanje poslova lizinga, da je tog dana (23.06.2011. godine) cjelokupno potraživanje dospjelo i da je, imajući u vidu zastarni rok od 3 godine, propisan odredbom članka 374. stavak 1. Zakona o obligacionim odnosima, tužitelj zbog zastare izgubio pravo da svoje potraživanje ostvari sa danom 23.06.2014. godine.

Ovo stoga što se pitanje dospelosti potraživanja tužitelja ne može vezati za dan kada je njegovom predniku oduzeta dozvola za obavljanje poslova lizinga (tužitelj je, kao pravni sljednik, preuzeo njegova prava i obaveze, pa tako i u vezi konkretnog Ugovora o zajmu), niti se pitanje zastare može rješavati primjenom odredaba Zakona o obligacionim odnosima, jer predmetni spor predstavlja mjenični spor u kojem tužitelj svoje potraživanje temelji na mjenici serijskog broja RS 419710478 i takav spor isključuje primjenu Zakona o obligacionim odnosima, s obzirom da se, polazeći od same prirode mjenice i mjeničnog prava, sva relevantna pitanja, pa tako i pitanje dospelosti i zastare potraživanja, rješavaju sukladno relevantnim odredbama Zakona o mjenici. Predmetna mjenica je izdata kao bjanko mjenica i kod takvih mjenica se dospelost, kako je

to već gore obrazloženo, naknadno ispunjava samo prema sporazumu stranaka a ako tog sporazuma nema onda u skladu sa osnovnim pravnim poslom, a nikako prema nekom drugom datumu, kako to pogrešno ukazuje tuženi.

Na koncu ovaj sud nalazi potrebnim ukazati da jedno od temeljnih načela parničnog postupka predstavlja raspravno načelo propisano odredbom članka 7. Zakona o parničnom postupku, prema kojem su stranke dužne da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i da izvode sve dokaze kojima se utvrđuju te činjenice (koliko činjenica toliko prava). Sve prijedloge i činjenične navode kojima obrazlažu svoje prijedloge stranke su, sukladno članku 193. Zakona o parničnom postupku, dužne da iznesu na pripremnom ročištu, uz izuzetak propisan odredbom članka 215. stavak 2. istog Zakona, koja određuje da stranke mogu tokom rasprave iznositi činjenice i predlagati dokaze samo ako učine vjerovatnim da ih bez svoje krivice nisu bili u mogućnosti iznijeti, odnosno predložiti na pripremnom ročištu. U konkretnom slučaju, tuženi nije postupio na navedeni način, jer sve relevantne činjenice kojima osporava osnov postavljenog zahtjev tužitelja (pitanje ništavosti, dospelosti, akceptiranja, te zastare predmetne mjenice), je iznosio u svom završnom izlaganju (što nije dozvoljeno imajući u vidu sadržaj odredbe članka 212. stavak. 1. točka 6. Zakona o parničnom postupku) odnosno u žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude (kada nije postupio u smislu odredbe članka 316. Zakona o parničnom postupku), dok u pogledu osporavanja visine zahtjeva tužitelja, na pripremnom ročištu, nije predlagao dokaze, već samo na ročištu za glavnu raspravu, a da pri tome nije učinio vjerovatnim da te dokaze nije mogao predložiti na pripremnom ročištu (članak 215. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). Posljedica toga je da tuženi nije dokazao navode kojima se suprostavio potraživanju tužitelja i stoga gubi ovu parnicu.

Slijedom svega iznesenog, kako nisu osnovani razlozi izneseni u reviziji tuženog, niti su u postupku pred nižestepenim sudovima počinjene one procesne povrede na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je reviziju tuženog odbiti kao neosnovanu na osnovu odredbe članka 357. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno odlučiti kao u stavku prvom izreke ove presude.

Zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizionog postupka (odgovora na reviziju), primjenom odredbe članka 130. stavak 1. u vezi sa odredbom članka 120. Zakona o parničnom postupku je odbijen (stavak drugi izreke ove presude), jer odgovor na reviziju prema odredbi članka 354. istog Zakona nije obavezna procesna radnja, a po ocjeni ovog suda ta procesna radnja, a time i trošak u vezi s njom, nije bila nužna radi zaštite i ostvarenja njegovih prava. Sve i da je ta procesna radnja tužitelja bila obavezna i nužna za ostvarivanje njegovih prava, ni tada njegovom zahtjevu ne bi moglo biti udovoljeno, obzirom da tužitelj nije, sukladno članku 129. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jasno opredijelio svoj zahtjev (koji trošak, u kojem iznosu i po kojem osnovu).

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović